

UNESCO

KONVENCIJA O OČUVANJU
NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLJEĐA

Pariz, 17. oktobra 2003.

MISC/2003/CLT/CH/14

KONVENCIJA O OČUVANJU NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLJEĐA

Generalna konferencija Organizacije Ujedinjenih Nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, u daljem tekstu pominjana kao UNESCO, se sastala u Parizu u periodu od 29. septembra do 17. oktobra 2003. godine, na svojoj 32. sjednici,

Pozivajući se na postojeće instrumente o ljudskim pravima, posebno, Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima, iz 1948. godine, Međunarodni sporazum o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima i Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima, iz 1996. godine,

Uzimajući u obzir značaj nematerijalnog kulturnog nasljeđa, kao glavnog izvorišta kulturne raznovrsnosti i garancije održivog razvoja, kako je istaknuto u UNESCO Preporuci o očuvanju tradicionalne kulture i folkloru, iz 1989., i UNESCO Univerzalnoj deklaraciji o kulturnoj raznolikosti, iz 2001. godine, te Istambulskoj deklaraciji iz 2002. godine, koju je usvojila Treća runda Skupa ministara kulture,

Uzimajući u obzir duboko ukorijenjenu međuzavisnost između nematerijalnog kulturnog nasljeđa i materijalne kulture i prirodne baštine,

Priznajući da proces globalizacije i socijalne transformacije, uz uslove koje on stvara za obnovljeni dijalog među zajednicama, takođe daje osnova, kao i fenomen netolerancije, raznim prijetnjama pogoršanja, nestanka i destrukcije nematerijalnog kulturnog nasljeđa, a posebno zbog nedostatka sredstava za očuvanje takvog nasljeđa,

Svjesni univerzalne volje i zajedničke zabrinutosti za očuvanjem nematerijalnog kulturnog nasljeđa čovječanstva,

Priznajući da zajednice, posebno indigene zajednice, grupe i u nekim slučajevima, pojedinci, imaju važnu ulogu u proizvodnji, očuvanju, održavanju i ponovnom stvaranju nematerijalnog kulturnog nasljeđa i time pomažu da se obogati kulturna raznolikost i ljudska kreativnost,

Primjećujući dalekosežan uticaj UNESCO-a u uspostavljanju normativnih instrumenata za zaštitu kulturnog nasljeđa, a posebno Konvencije za zaštitu svjetskog kulturnog nasljeđa i prirodne baštine, iz 1972. godine,

Dalje, primjećujući da nikakvi obavezujući multilateralni instrumenti još uvijek ne postoje za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa,

Uzimajući u obzir da postojeći međunarodni sporazumi, preporuke i rezolucije u vezi sa kulturnim i prirodnim nasljeđem treba da budu efikasno obogaćeni i dopunjeni putem novih odredaba u odnosu na nematerijalno kulturno nasljeđe,

Uzimajući u obzir potrebu da se izgradi veća svjesnost, posebno među mladim generacijama, o značaju nematerijalnog kulturnog nasljeđa i njegovog očuvanja,

Uzimajući u obzir da međunarodna zajednica treba da doprinese, zajedno sa državama stranama u Konvenciji, očuvanju takvog nasljeđa u duhu saradnje i uzajamne pomoći,

Pozivajući se na UNESCO programe koji se odnose na nematerijalno kulturno nasljeđe, posebno Proklamacije o remek-djelima usmenog i nematerijalnog nasljeđa čovječanstva,

Uzimajući u obzir neprocjenjivu ulogu nematerijalnog kulturnog nasljeđa, kao faktora u zbližavanju ljudi i osiguravanju razmjene i razumijevanja među njima

Usvaja ovu Konvenciju na dan sedamnaestog oktobra 2003.

I Opće odredbe

Član 1. - svrhe Konvencije

Svrhe ove Konvencije su:

- (a) očuvati nematerijalno kulturno nasljeđe;
- (b) osigurati poštivanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa i zajednica, grupa i pojedinaca o kojima je riječ;
- (c) povećati svijest na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou o važnosti nematerijalnog kulturnog nasljeđa i o osiguranju uzajamnog poštovanja istog;
- (d) obezbijediti međunarodnu saradnju i pomoć

Član 2. – Definicije

Za potrebe ove Konvencije,

1. „Nematerijalno kulturno nasljeđe“ označava prakse, predstave, izraze, znanje, vještine, kao i povezane instrumente, objekte, artefakta i kulturne prostore, koje zajednice, grupe i u nekim slučajevima, pojedinci, priznaju kao dio svog kulturnog nasljeđa. Ovo nematerijalno kulturno nasljeđe prenošeno s generacije na generaciju stalno ponovo stvaraju zajednice i grupe u odgovoru na svoje okruženje, svoje međudjelovanje s prirodom i svojom istorijom, i daje im osjećaj identiteta i kontinuiteta čime unapređuju poštivanje kulturne raznolikosti i ljudske kreativnosti. Za potrebe ove Konvencije, u obzir će se uzeti isključivo takvo nematerijalno kulturno nasljeđe koje je podudarno sa postojećim instrumentima ljudskih prava, kao i potrebama uzajamnog poštivanja među zajednicama, grupama i pojedincima i potrebama održivog razvoja.

2. „Nematerijalno kulturno nasljeđe“, kako je definisano u stavu 1 u gornjem tekstu, se ispoljava, između ostalog, u sljedećim domenima:

- (a) usmene tradicije i izražavanja, uključujući jezik kao pokretač nematerijalnog kulturnog nasljeđa;
- (b) umjetnost izvođenja;
- (c) društvene prakse, rituali i svečani događaji;
- (d) znanje i prakse vezane za univerzum
- (e) tradicionalni zanati.

3. «Očuvanje» označava mjere u cilju osiguravanja životnosti nematerijalnog kulturnog nasljeđa, uključujući identifikaciju, dokumentaciju, istraživanje,

očuvanje, zaštitu, unapređivanje, proširenje, prenošenje, posebno formalnim i neformalnim obrazovanjem, kao i obnovu različitih aspekata takvog nasljeđa.

4. „Države strane“ označava države, koje su obavezne ovom Konvencijom i kod kojih je ova Konvencija na snazi .

5. Konvencija se primjenjuje mutatis mutandis na teritorije pomenute u članu 33. koje su postale Strane u ovoj Konvenciji u skladu sa uslovima datim u tom članu. Do te mjere, izraz „Države Strane“ se, takođe, odnosi na takve teritorije.

Član 3. – Odnosi prema ostalim međunarodnim instrumentima

Ništa u ovoj konvenciji se neće tumačiti kao:

- (a) promjena statusa ili umanjenja nivoa zaštite prema Konvenciji iz 1972. godine u vezi sa zaštitom elemenata svjetskog kulturnog i prirodnog nasljeđa sa kojim je nematerijalno kulturno nasljeđe direktno povezano, ili
- (b) da utiče na prava i obaveze država strana koje proističu iz bilo kojeg međunarodnog instrumenta koji se odnosi na prava intelektualne imovine ili na korištenje biloških ili ekoloških resursa u kojem su one strane.

II Organi Konvencije

Član 4. – Generalna skupština država članica

1. Generalna skupština država članica se ovim uspostavlja, u daljem tekstu pomenuta kao „Generalna skupština“, Generalna skupština je suvereno tijelo ove Konvencije.
2. Generalna skupština će se sastajati na redovnim sjednicama svake dvije godine. Ona se može sastajati i na vanrednim sjednicama ako se tako odluči na zahtjev bilo koje međudržavne komisije za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa, ili barem jedne trećine država članica.
3. Generalna skupština ovim usvaja svoj vlastiti Poslovnik.

Član 5. – Međudržavna komisija za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa

1. Međudržavna komisija za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa, u daljem tekstu pominjana kao „Komisija“ se ovim osniva pri UNESCO-u. Biće sastavljena od 18 predstavnika država članica, koje izaberu države strane na sastanku Generalne skupštine, kada ova Konvencija stupi na snagu u skladu s članom 34.
2. Broj država članica u Komisiji će se povećati na 24 kada broj država članica u Konvenciji dostigne 50.

Član 6. – Izbor i mandat država članica Komisije

1. U izboru i određivanju mandata država članica Komisije će se poštivati princip podjednake geografske zastupljenosti i rotacije.
2. Države članice Komisije će biti izabrane na mandat od četiri godine na sastanku generalne skupštine država strana u Konvenciji.
3. Međutim, mandat polovine država članica Komisije koje budu izabrane na prvom izboru će biti ograničen na dvije godine. Te države će biti izabrane žrijebom na prvom izboru.
4. Svake dvije godine Generalna skupština će obnoviti polovinu članstva država članica u Komisiji.
5. Ona će takođe izabrati onoliko država članica u Komisiju koliko bude potrebno da se popune prazna mjesta.
6. Država članica Komisije ne može biti izabrana na dva uzastopna mandata.
7. Države članice u Komisiji će izabrati svoje predstavnike koji su kvalifikovani u raznim oblastima nematerijalnog kulturnog nasljeđa.

Član 7. – Funkcije Komisije

Bez prejudiciranja ostalih prava prema ovoj Konvenciji, Komisija će:

- (a) unapređivati ciljeve Konvencije da bi se podstaklo i pratilo njeno sprovođenje;
- (b) obezbjeđivati vođenje u vezi sa najboljim praksama i preporučivati mjere za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa;
- (c) obezbjeđivati i dostavljati Generalnoj skupštini na odobrenje nacrt plana za korištenje sredstava Fonda u skladu sa članom 25.
- (d) tražiti načina za povećanje svojih sredstava i preduzimati potrebne mjere u tom cilju u skladu s članom 25.;
- (e) pripremiti i dostavljati Generalnoj skupštini na odobrenje operativne direktive za sprovođenje ove konvencije;
- (f) ispitivati u skladu sa članom 29 izvještaje koje dostave države strane i rezimirati ih za Generalnu skupštinu;
- (g) ispitivati zahtjeve koje dostave države strane i odlučivati o njima, u skladu sa objektivnim kriterijima odabira koje odredi Komisija i odobri ih Generalna skupština za:

- (i) upis na listu prijedloga pomenutih u članovima 16, 17 i 18;
- (ii) davanje međunarodne pomoći u skladu sa članom 22.

Član 8. – Radne metode Komisije

1. Komisija će odgovarati Generalnoj skupštini. Ona će je izvještavati o svim svojim aktivnostima i odlukama.
2. Komisija će usvojiti svoj Poslovnik sa dvotrećinskim glasovima svojih članova.
3. Komisija može, privremeno, uspostaviti bilo koje ad hoc konsultativno tijelo, koje to bude smatrala neophodnim za izvršavanje svog zadatka .
4. Komisija može na svoje sastanke pozvati bilo koje javno ili privatno tijelo, kao i privatne osobe s dokazanom stručnošću na različitim područjima nematerijalne kulturne baštine kako bi ih konzultirao u vezi s određenim pitanjima.

Član 9. – Akreditiranje savjetodavnih organizacija

1. Komisija će predložiti Generalnoj skupštini akreditiranje nevladinih organizacija sa priznatim kompetencijama na polju nematerijalnog kulturnog nasljeđa za rad u savjetodavnom svojstvu u Komisiji.
2. Komisija će, takođe, predložiti Generalnoj skupštini kriterije i modalitete takvih akreditiranja.

Član 10. – Sekretarijat

1. Komisiju će pomagati Sekretarijat UNESCO – a
2. Sekretarijat će pripremati dokumentaciju Generalne skupštine i Komisije, kao i nacrt dnevnog reda njihovih sastanaka i osiguraće sprovođenje njihovih odluka.

III Očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa na nacionalnom nivou

Član 11 – Uloga država strana

Svaka država strana će:

- (a) preduzeti neophodne mjere da osigura očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa prisutnog na njenoj teritoriji;

- (b) među mjerama očuvanja, pomenutim u članu 2. stav 3. identificirati i definirati različite elemente nematerijalnog kulturnog nasljeđa prisutnog na njenoj teritoriji, uz učešće zajednica, grupa i relevantnih nevladinih organizacija.

Član 12. - Popisi

1. Kako bi osigurala identifikaciju u cilju zaštite, svaka država sastavlja, na način prilagođen vlastitoj situaciji, jedan ili više popisa nematerijalnog kulturnog nasljeđa koje je prisutno na njenoj teritoriji. Ti popisi se redovno ažuriraju.
2. Pri podnošenju periodičnog izvještaja Komisiji, u skladu sa članom 29. svaka država strana daje odgovarajuće podatke o tim popisima.

Član 13. – Ostale mjere zaštite

U svrhu zaštite, razvoja i unaprjeđenja nematerijalnog kulturnog nasljeđa, koja je prisutna na njenoj teritoriji, svaka država strana nastoji:

- (a) usvojiti opću politiku čiji je cilj promoviranje funkcije nematerijalnog kulturnog nasljeđa u društvu i uključivanje zaštite tog nasljeđa u programe planiranja,
- (b) odrediti ili osnovati jedno ili više nadležnih tijela za zaštitu nematerijalnog kulturnog nasljeđa koje je prisutno na njenoj teritoriji,
- (c) unapređivati naučne, tehničke i umjetničke studije, kao i istraživačke metodologije u cilju djelotvorne zaštite nematerijalne kulturne baštine, posebno nematerijalnog kulturnog nasljeđa kojem prijete opasnost,
- (d) usvojiti odgovarajuće pravne, tehničke, administrativne i finansijske mjere u cilju:
  - (i) podsticanja stvaranja ili jačanja institucija za obuku u području upravljanja nematerijalnim kulturnim nasljeđem i prenosa tog nasljeđa putem stručnih skupova i prostora namijenjenih za predstavljanje ili izražavanje tog nasljeđa,
  - (ii) osiguravanja pristupa nematerijalnom kulturnom nasljeđu uz istovremeno poštovanje uobičajenih praksi koje utiču na pristup određenim oblicima takvog nasljeđa,
  - (iii) osnivanje institucija za dokumentiranje nematerijalnog kulturnog nasljeđa i olakšavanje pristupa tim institucijama.

Član 14.- Obrazovanje, podizanje svijesti i izgradnja kapaciteta

Svaka država strana nastoji svim raspoloživim sredstvima:

- (a) osigurati priznavanje, poštovanje i podizanje vrijednosti nematerijalnog kulturnog nasljeđa u društvu, posebno putem:
  - (i) obrazovnih i informativnih programa te programa u cilju podizanja svijesti usmjerenih na širu javnost, posebno mlade ljude,
  - (ii) posebnih obrazovnih i programa i obrazovanja unutar zajednica i grupa na koje se ti programi odnose

(iii) aktivnosti za izgradnju kapaciteta za zaštitu nematerijalnog kulturnog nasljeđa, posebno ekonomskih i naučnih istraživanja, i

(iv) neformalnih načina prenošenja znanja,

(b) informisati javnost o opasnostima koje prijete tom nasljeđu i o aktivnostima koje se obavljaju u provođenju ove Konvencije,

(c) unapređivati obrazovanje u svrhu zaštite prirodnih prostora i memorijalnih mjesta čije je postojanje potrebno za izražavanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa

Član 15. – Učešće zajednica , grupa i pojedinaca

U okviru svojih aktivnosti očuvanja nematerijalnog kulturnog nasljeđa, svaka država strana će se potruditi da osigura najšire moguće učešće zajednica, grupa i po potrebi pojedinaca koji stvaraju, održavaju i prenose takvo nasljeđe i aktivno će ih uključiti u svoju upravu.

IV Očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa na međunarodnom nivou

Član 16. – Lista reprezentativnog nematerijalnog kulturnog nasljeđa čovječanstva

1. Kako bi osigurali bolju vidljivost nematerijalnog kulturnog nasljeđa i svijest o njegovoj važnosti , te da bi ohrabрили dijalog koji poštuje kulturnu raznolikost, Komisija će, po prijedlogu zainteresovanih država strana, sastaviti, ažurirati i objaviti Listu reprezentativnog nematerijalnog kulturnog nasljeđa čovječanstva.

2. Komisija će sastaviti i dostaviti Generalnoj skupštini na odobrenje kriterije za sastavljanje , ažuriranje i objavljivanje ove liste.

Član 17. – Lista nematerijalnog kulturnog nasljeđa kojem je potrebna hitna zaštita

1. U ciju poduzimanja adekvatnih mjera očuvanja, Komisija će sastaviti, ažurirati i objaviti listu nematerijalnog kulturnog nasljeđa kojem je potrebna hitna zaštita i upisaće takvo nasljeđe u listu na zahtjev države strane.

2. Komisija će sastaviti i dostaviti Generalnoj skupštini na odobrenje kriterije za uspostavljanje, ažuriranje i objavljivanje ove liste.

3. U slučajevima izrazite hitnosti, čije objektivne kriterije će odrediti Generalna skupština po prijedlogu Komisije, Komisija može upisati stavku određenog nasljeđa na listu pomenutu u stavu 1. u konsultacijama sa zainteresovanom državom stranom.

Član 18. – Programi, projekti i aktivnosti za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa

1. Na osnovu prijedloga koje dostave država strane i u skladu sa kriterijima koje će definisati Komisija i odobriti Generalna skupština, Komisija će periodično odabirati i promovirati nacionalne, podregionalne i regionalne programe, projekte i aktivnosti očuvanja nasljeđa za koje bude smatrala da će najbolje odraziti principe i ciljeve ove Konvencije, uzimajući u obzir posebne potrebe zemalja u razvoju.
2. U tom cilju ona će primati, pregledati i odobravati zahtjeve za međunarodnom pomoći država strana radi pripreme takvih prijedloga.
3. Komisija će pratiti sprovođenje takvih projekata, programa i aktivnosti širenjem najboljih praksi uz korištenje sredstava koje ona odredi.

V Međunarodna saradnja i pomoć

Član 19. – Saradnja

1. Za potrebe ove konvencije, međunarodna saradnja uključuje, između ostalog, razmjenu informacija i iskustava, zajedničke inicijative i uspostavljanje mehanizama pomoći, državama stranama u njihovom naporu u očuvanju nematerijalnog kulturnog nasljeđa.
2. Bez prejudiciranja odredaba njihovih nacionalnih zakonodavstava i običajnog prava i praksi, države strane priznaju da je očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa od opšteg interesa za čovječanstvo i u tom cilju će preduzeti saradnju na bilateralnom, podregionalnom i regionalnom međunarodnom nivou.

Član 20. – Svrhe međunarodne pomoći

Međunarodna pomoć se može pružiti u sljedeće svrhe:

- (a) očuvanje nasljeđa upisanog na Listu nematerijalnog kulturnog nasljeđa kojem je potrebna hitna zaštita;
- (b) priprema popisa u svrhu člana 11. i 12.;
- (c) podrška programima, projektima i aktivnostima sprovedenim na nacionalnom, podregionalnom i regionalnom nivou u cilju očuvanja nematerijalnog kulturnog nasljeđa;
- (d) bilo koja svrha koju Komisija bude smatrala neophodnom.

Član 21. – Oblici međunarodne pomoći

Pomoć koju pruži Komisija državi strani će biti regulirana operativnim direktivama predviđenim u članu 7. i sporazumom pomenutim u članu 24., a mogu biti sljedećeg oblika:

- (a) studije u vezi s različitim aspektima očuvanja;

- (b) angažiranje stručnjaka i praktikanata;
- (c) obuka svog potrebnog osoblja;
- (d) donošenje standarda i drugih mjera;
- (e) uspostavljanje i rad infrastruktura;
- (f) obezbjeđivanje opreme i znanja;
- (g) ostali oblici finansijske i tehničke pomoći, uključujući, po potrebi, odobravanje kredita uz niske kamate te davanje donacije.

Član 22. – Uslovi koji rukovode međunarodnom pomoći

1. Komisija će utvrditi postupke za pregled zahtjeva za međunarodnom pomoći i utvrdiće koje informacije treba uključiti u zahtjeve, kaso što su predviđene mjere i zahtijevane intervencije, zajedni sa procjenom njihovih troškova.
2. U hitnim slučajevima zahtjeve za pomoćće pregledati Komisija kao prioriteto pitanje.
3. Da bi donijela odluku, Komisija će izvršiti ona ispitivaanja i konsultacije koje bude smatrala potrebnim.

Član 23. - Zahtjevi za međunarodnom pomoći

1. Svaka država strana će dostaviti Komisiji zahtjev za međunarodnom pomoći za čuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa prisutnog na njernoj teritoriji.
2. Takav zahtjev takođe mogu zajednički podnjeti dvije ili više država strana.
3. Zahtjev će uključivati informacije iz člana 22. stav 1., zajedno sa ostalom potrebnom dokumentacijom.

Član 24.– Uloga država strana - korisnika

1. U skladu s odrdbama ove konvencije, međunarodna pomoć koja se pruža će biti regulirana sporazumom između države strane – korisnika i Komisije.
2. Kao opće pravilo, država strana – korisnik će, u okvirima svojih sredstava, podijeliti troškove mjera očuvanja za koje se takva međunarodna pomoć pruža.
3. Država strana – korisnik će dostaviti Komisiji izvještaj o iskorištavanju pomoći pružene za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa.

VI Fond za nematerijalno kulturno nasljeđe

Član 25. – Priroda i sredstva Fonda

1. „Fond za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasljeđa“ u daljem tekstu pominjan kao „Fond“, se ovim uspostavlja.
2. Fond će se sastojati povjereničkih sredstava (funds-in-trust) , uspostavljenih u skladu sa Finansijskim propisima UNESCO-a.
3. Sredstva Fonda će se sastojati od:
  - (a) doprinosa koje daju države strane
  - (b) sredstava dodijeljenih u ovu svrhu od strane Generalne konferencije UNESCO-a
  - (c) doprinosa poklona i zadužbina , koje mogu dati:
    - (i) ostale države
    - (ii) organizacije i programi sistema Ujedinjenih nacija, posebno razvojni programi Ujedinjenih nacija (UNDP) kao i ostale međunarodne organizacije;
    - (iii) javna ili privatna tijela i pojedinci;
  - (d) bilo koja kamata potraživana prema sredstvima Fonda;
  - (e) sredstva koja su prikupljena, ili sredstva od organiziranja događaja u korist Fonda;
  - (f) bilo koja druga sredstva odobrena prema propisima Fonda , kojeg će sastaviti Komisija.
4. O korištenju sredstava Komisije će se odlučiti na osnovu smjernica koje da Generalna skupština
5. Komisija može prihvatiti kontribucije i ostale oblike pomoći za opće i konkretne svrhe koje se odnose na konkretne projekte, s tim da te projekte odobri Komisija .
6. Nikakvi politički ili ekonomski uslovi nepodudarni sa ciljevima ove Konvencije se ne mogu povezati s kontribucijama koje se daju za Fond.

Član 26. - Kontribucije država strana u Fondu

1. Bez prejudiciranja bilo kojih dopunskih dobrovoljnih kontribucija, države strane u ovoj Konvenciji se obavezuju da plate Fondu , najmanje jednom u dvije godine kontribuciju, čiji iznos, u obliku jedinstvenog procenta, koji se primjenjuje na sve države, će utvrditi Generalna skupština. Odluka Generalne skupštine će biti donesena većinom prisutnih država strana koje glasaju i koje nisu dale izjavu

- pomenutu u stavu 2. ovog člana. Kontribucija neće , ni u kom slučaju preći 1% njene kontribucije u njenom redovnom budžetu UNESCO-a.
2. Ipak, svaka država pomenuta u članu 32. ili 33. ove Konvencije može izjaviti , u vrijeme depozita instrumenta svoje ratifikacije , prihvatanja ili odobrenja ili pristupa, da neće biti obavezna odredbama stava 1. ovog člana.
  3. Država strana će se potruditi da povuče navedenu izjavu pismenim obavještenjem Generalnom direktoru UNESCO-a. Ipak povlačenje izjave neće stupiti na snagu u vezi sa kontribucijom koju duguje država do datuma na koji se otvara naredna sjednica Generalne skupštine.
  4. Kako bi omogućili Komisiji da efikasno planira svoje poslove, kontribucije država strana u ovoj Konvenciji, koje su dale izjavu pomenutu u stavu 2. ovog člana, će se redovno plaćati najmanje jednom u dvije godine i one bi trebalo da budu koliko je god moguće izjednačene sa kontribucijama koje bi one dugovale da su obavezne odredbama stava i ovog člana.
  5. Bilo koja država strana u ovoj Konvenciji, koja kasni sa plaćanjem svojih obaveznih ili dobrovoljnih kontribucija za tekuću godinu i predhodnu kalendarsku godinu, neće biti pripravna za člana Komisije , ova odredba se ne primjenjuje na prvi izbor. Mandat bilo koje takve države koja je već član Komisije će se okončati u vrijeme izbora, kako je predviđeno članom 6. ove Konvencije.

Član 27. – Dobrovoljne dodatne kontribucije Fondu

Države članice koje žele da daju dobrovoljne kontribucije, osim onih predviđenih članom 26, će obavijestiti Komisiju, što je moguće prije, kako bi joj omogućile da u skladu s tim planira svoje poslove.

Član 28. – Međunarodne kampanje prikupljanja sredstava

Sve države strane će, koliko je god to moguće, dati svoju podršku međunarodnim kampanjama prikupljanja sredstava koje se organizuju u korist Fonda pod pokroviteljstvom UNESCO-a.

VII. Izvještaji

Član 29. – Izvještaji država strana

Države strane će dostavljati Komisiji, prema obrascima i periodičnosti koje će utvrditi Komisija, izvještaje o legislativnim, regulatornim i ostalim mjerama koje budu preduzete radi sprovođenja ove konvencije.

Član 30. – Izvještaj Komisije

1. Na osnovu svojih aktivnosti i izvještaja država strana, pomenutih u članu 29. Komisija će dostaviti izvještaj Generalnoj skupštini na svakoj njenoj sjednici.
2. Izvještaji će se uputiti na uvid Generalnoj konferenciji UNESCO-a.

VIII. Prelazna klauzula

Član 31.- Odnos prema proglašavanju remek-dijela usmenog i nematerijalnog nasljeđa čovječanstva

1. Komisija će uključiti u Reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasljeđa čovječanstva stavke proglašene remek-djelima usmenog i nematerijalnog nasljeđa čovječanstva prije stupanja na snagu ove Konvencije.
2. Uključivanje tih stavki u Reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasljeđa čovječanstva ni na koji način neće prejudicirati kriterije budućih upisa o kojima se odluči u skladu sa članom 16, stav 2.
3. Nikakvo dalje proglašavanje se neće obaviti nakon stupanja na snagu ove Konvencije.

IX. Završne odredbe

Član 32. – Ratifikacija, prihvatanje i odobrenje

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju i odobrenju od strane država članica UNESCO-a u skladu s njihovim ustavnim postupcima.
2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja će se položiti kod Generalnog direktora UNESCO-a.

Član 33. – Pristup

1. Ova Konvencija će biti otvorena za pristup od strane svih država koje nisu članice UNESCO-a, a koje pozove Generalna skupština UNESCO-a da joj pristupe.
2. Ova Konvencija će, takođe, biti otvorena za pristup po teritorijama koje imaju punu unutrašnju samoupravu priznatu od strane Ujedinjenih nacija, ali koje nisu stekle punu nezavisnost prema rezoluciji Generalne skupštine 1514 (XV) i koje imaju nadležnosti nad pitanjima koje regulirae ova Konvencija, uključujući nadležnosti da se stupi u ugovore u vezi sa ovim pitanjima.
3. Instrument pristupa će biti položen kod Generalnog direktora UNESCO-a.

Član 34. – Stupanje na snagu

Ova Konvencija će stupiti na snagu tri mjeseca nakon datuma polaganja tridesetog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa, ali samo u odnosu na one države koje su položile svoje instrumente ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa na dan ili prije tog datuma. Ona će stupiti na snagu u odnosu na bilo koju drugu državu stranu tri mjeseca nakon polaganja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa.

Član 35. – Savezni ili ne-unitarni ustavni sistemi

Slijedeće odredbe se primjenjuju na države strane koje imaju savezni ili ne-unitarni ustavni sistem:

- (a) vezano za odredbe ove Konvencije, čije provođenje potpada pod zakonsku jurisdikciju savezne ili centralne vlade će biti iste kao i obaveze država strana koje nisu savezne države;
- (b) vezano za odredbe ove Konvencije, čije sprovođenje potpada pod jurisdikciju pojedinačnih konstitutivnih država, zemalja, pokrajina ili kantona koji nisu obavezani ustavnim sistemom savezne države da preduzimaju zakonske mjere, savezna vlada će informirati takve države, zemlje, pokrajine ili kantone o pomenutim odredbama sa preporukom o njihovom sprovođenju.

Član 36. – Otkazivanje

1. Svaka država strana može otkazati ovu Konvenciju.
2. Otkaz se notificira putem pisane isprave koja se polaže kod glavnog direktora UNESCO-a.
3. Otkazivanje će biti upućeno instrumentom napismeno. Ono ni na koji način neće uticati na konačne obaveze države strane koja otkazuje do datuma na koji otkazivanje stupa na snagu.

Član 37. – Funkcije Depozitara

Generalni direktor UNESCO-a, kao Depozitar ove Konvencije, će obavijestiti države strane Organizacije, države koje nisu članice Organizacije, pomenute u članu 33, kao i Ujedinjene nacije o polaganju svih instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa navedenih u članovima 32. i 33, kao i o otkazivanjima, pomenutim u članu 36.

Član 38. – Izmjene

1. Država strana može, pismenim obavještenjem adresiranim na Generalnog direktora predložiti izmjene ove Konvencije. Generalni direktor će cirkularno uputiti takvo obavještenje svim državama stranama. Ako, u roku od šest mjeseci od datuma cirkularnog upućivanja obavještenja, ne manje od polovine država strana odgovori povoljno na zahtjev, Generalni direktor će iznijeti takav prijedlog na slijedećoj sjednici generalne skupštine za diskusiju i moguće usvajanje.
2. Izmjene će biti usvojene dvotrećinskom većinom država strana koje su prisutne i glasaju.
3. Kada se usvoje, izmjene ove Konvencije će biti dostavljene na ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje ili pristup državama stranama.
4. Izmjene će stupiti na snagu, ali samo u odnosu na države strane koje su ratificirale, prihvatile, odobrile ili pristupile njima, tri mjeseca nakon polaganja

- instrumenata pomenutih u stavu 3 ovog člana od strane dvije trećine država strana. Stoga, za svaku državu stranu koja ratificira, prihvati, odobri ili pristupi izmjeni, rečena izmjena će stupiti na snagu tri mjeseca nakon datuma polaganja od strane te države njenog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupa.
5. Procedura iz stavova 3 i 4 se ne primjenjuje na član 5. u vezi sa brojem država strana Komisije. Ove izmjene će stupiti na snagu u vrijeme kada se usvoje.
  6. Država koja postaje strana potpisnice ove Konvencije nakon stupanja na snagu amandmana u skladu sa stavom 4. ovog člana, a u slučaju da ne izrazi drugačiju namjeru, se smatra:
    - (a) kao starna potpisnica ove Konvencije koja je izmijenjena i dopunjena
    - (b) kao strana potpisnica ove Konvencije koja nije izmijenjena i dopunjena u odnosu na drugu stranu potpisnicu koju izmjene i dopune ne obavezuju

Član 39. – Važeći tekstovi

Ova Konvencija je sačinjena na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom, pri čemu su svih šest tekstova jednako važeći.

Član 40. – Preduslovi

U skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, ova Konvencija će biti registrirana u Sekretarijatu Un-a na zahtjev Generalnog direktora UNESCO-a.